

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

ПРЕДЛОГ
на Закон за изменување и дополнување на Законот за стечај

Скопје, Декември 2010 година

ВОВЕД:

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКНОТ

Условите и начинот на водење на стечајната постапка се уредени со Законот за стечај (Сл.весник на Република Македонија бр.34/2006, 126/2006 и 84/2007). Предложените измени и дополнувања на овој закон се во насока да се излезе во пресрет на барањата на стопанствениците и бизнис заедницата за поголема транспарентност на стечајната постапка, зајакнување на одговорноста на стечајниот управник со цел забрзување на стечајните постапки, олеснување на постапката за отворање на стечајна постапка и намалување на висината на глобите за стопанските субјекти за прекршување на предметниот закон со цел да се олесни казнената политика.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на предложениот закон е да се создадат услови за поголема транспарентност на стечајните постапки, да се забрзаат стечајните постапки и да се намали висината на казните за стопанските субјекти за прекршување на законот.

Законот чие донесување се предлага се заснова на истите начела на кои се заснова и основниот текст на законот.

Предложените измени на законот ги содржат следните решенија:

- Се воведува обврска на стечајните управници да ги внесуваат сите промени и донесени одлуки од значење на стечајната постапка на интернет порталот на Централен регистар
- Се олеснува отворањето на стечајната постапка кога предлагач е должникот,
- Се зајакнува одговорноста на стечајниот управник за одолжување на стечајната постапка,
- Се утврдува минимален износ на членарина на стечајните управници и
- се намалува висината на глобата за сите прекршоци во распон од 30% - 50%.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за дополнување на Законот за стечај не предизвикува фискални импликации врз Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНКА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложените изменувања и дополнувања на Законот за водење на стечај не е потребно обезбедување на финансиски средства, ниту материјални обврски за одделни субјекти.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТЕЧАЈ

Член 1

Во Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија, бр.34/06, 126/06, и 84/07) во членот 23 став 5 зборот “пет“ се заменува со зборот “три“, а зборот “десет“ се заменува со зборот “пет“.

Член 2

Во членот 34 по ставот (4) се додаваат два нови става (5) и (6) кои гласат:
“(5) Стечајниот управник ги внесува сите промени и одлуки донесени од органите на стечајната постапка во регистрот за Е-стечај кој се води во Централниот регистар.“

“(6) Министерот за економија ќе ја пропише формата, содржината и начинот на водење на регистарот на Е-стечај.“

Член 3

Во членот 36 став (1) по точка та4) се додаваат две точки 5) и 6) кои гласат:

“ 5) не направил задоволителен напредок и по истекот од 6 месеци од денот на отворањето на стечајната постапка, освен ако одолжувањето не е под негова контрола;

6) не поднел предлог за заклучување на стечајната постапка и по истекот на 18 месеци од денот на отворање на стечајна постапка, односно од денот на неговото именување за стечаен управник;“

Точките 5), 6), 7), 8), 9) и 10) стануваат точки 7), 8), 9), 10), 11) и 12).

Член 4

Во членот 51 став (9) точките 2) и 3) се бришат.

Член 5

Во членот 292 ставот (1) се менува и гласи:

“Стечајните управници задолжително за секоја година плаќаат годишна членарина во износ од една просечна плата исплатена во Републиката, а друштвото стечаен управник три просечни плати исплатени во Републиката во предходната година“,.

Член 6

Во членот 355 став (1) зборовите: “3.000 до 5.000“ се заменуваат со зборовите “1.000 до 2.000“.

Во ставот 2 зборовите:“1.500 до 3.000“ се заменуваат со зборовите: “1.000 до 2.000“.

Член 7

Во членот 356 ставот 1 зборовите:“1.000 до 2.000“ се заменуваат со зборовите: “500 до 1.500“.

Во став (2) зборовите: “500 до 1.000“ се заменуваат со зборовите: “300 до 500“

Член 8

По член 356 се додава нов член 356-а кој гласи:

“Член 356-а

Глоба од 1.000 до 3.000 евра во денарска противвредност надлежниот суд ќе му изрече за прекршок на стечајниот управник кој нема да внесува или неажурно ќе внесува и доставува потребни податоци од член 34 став (5) од овој закон“.

Член 9

„Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија,,`

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ НА СТЕЧАЈ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ ЗАКОН

Предложените измени и дополнувања на овој закон се во насока на намалување на висината на казните за стопанските субјекти за прекршување на предметниот закон со цел да се олесни казнената политика и да се излезе во пресрет на барањата на стопанствениците и бизнис заедницата.

Со измените се врши намалување на глобата во распон од 30% - 50%.

Со член 1 се намалува потребното работно искуство како услов за полагање на испит за овластен стечаен управник.

Со член 2 се определува обврска за стечајните управници да доставуваат податоци во регистрот за Е-стечај кој се воведува во Централниот регистар.

Со член 3 се определуваат рокови за постапување на стечајниот управник во насока за побрзо заклучување на стечајната постапка.

Во членот 4 се определува бришење на одредби кои се покажаа како пречка за побрзо одвивање на стечајната постапка.

Со членот 5 се врши усогласување на висината на членарината на стечајните управници со другите професии: проценители, вештаци, нотари и др.

Со членот 6 и 7 од Предлог законот се врши измена на висината на глобите.

Со членот 8 се пропишува глоба за невнесување или неажурно внесување на податоци во Централниот регистар.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Со оглед на тоа што со изменувањето и дополнувањето на Законот за стечај се предвидува изменување на веќе постоечки одредби на законот, решенијата содржани во одредбите се меѓусебно поврзани и се однесуваат на истата работа.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените измени и дополнувања на законот ќе се намали висината на казните за прекршување на одредбите од истиот за стопанските субјекти и намалување на последиците од изречените казни по финансиската состојба на истите, а воедно и ублажување на последиците од светската економска криза. Воедно со предложените измени ќе се постигне законска можност за скратување на времетраењето на стечајната постапка и нејзина максимална транспарентност за сите заинтересирани странки преку објавување на сите значајни одлуки на посебен портал на Централниот регистар односно Е-стечај.

ИЗВОД НА ОДРЕДБИ НА ЗАКОНОТ ШТО СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 23

- (1) Испитот за стекнување на уверение за положен испит за овластен стечаен управник се полага пред комисија од пет члена формирана од лица предложени од:
 - Министерот за економија еден член од редот на стручни и компетентни лица од областа на стечајното и трговското право и економијата и еден од редот на раководни државни службеници од Министерството за економија;
 - Врховниот суд еден член од редот на стечајните судии;
 - Здружението на ревизорите и сметководителите еден член од редот на ревизорите и сметководителите и
 - Комората на стечајните управници еден член од редот на своите членови.
- (2) Министерот за економија од предложените лица со решение именува председател и членови на комисијата. За секретар на Комисијата се именува лице од редот на државните службеници во Министерството за економија кое е одговорно за стручните и административни работи на комисијата.
- (3) Седниците на комисијата ги свикува председателот на комисијата.
- (4) Председателот, членовите и секретарот на комисијата се именуваат со мандат од четири години.
- (5) Право да полага испит за овластен стечаен управник има лицето кое има висока стручна подготовка од областа на правото, економијата и бизнис администрацијата и најмалку три години работно искуство во областа на трговските дејности по дипломирањето или да има висока стручна подготовка и најмалку пет години континуирано работно искуство во областа на трговските дејности по дипломирањето. Кандидатите за стекнување уверение за овластен стечаен управник пред полагање на испитот имаат обврска да посетуваат курс за овластени стечајни управници според програмата донесена од министерот за економија, на предлог од комисијата од ставот (1) на овој член.
- (6) На лицето кое ќе го положи испитот од ставот (5) на овој член, председателот на комисијата од ставот (2) на овој член му издава уверение за положен испит за овластен стечаен управник.
- (7) Трошоците за полагање на испитот за овластен стечаен управник ги сноси лицето кое го полага испитот.
- (8) Формата и содржината на уверението, како и начинот на полагање на испитот за овластен стечаен управник ги пропишува министерот за економија.

Член 34

- (1) Стечајниот управник е должен особено:
 - 1) да ја ажурира сметководствената евиденција на должникот до денот на отворање на стечајната постапка;
 - 2) да состави предлог на пресметка на трошоците на стечајната постапка и да ја поднесе на одобрение кај стечајниот судија;

- 3) да започне попис(инвентар) на имотот во рок од десет дена од денот на именувањето и да го заврши пописот во рок од 30 дена од денот на неговото именување;
- 4) да го состави почетниот стечаен биланс, како и даночниот биланс со состојба на денот на отворањето и на заклучувањето на стечајната постапка кој се однесува на стечајната маса и трошоците на стечајната постапка;
- 5) Да ја извести клириншката куќа за интербанкарски работи и Берзата за хартии од вредност за отворањето на стечајната постапка;
- 6) да го извести Централниот депозитар за хартии од вредност ако должникот е акционерско друштво, како и за акциите кои ги поседува должникот;
- 7) како уреден и совесен трговец да се грижи за завршување на започнатите, незавршени работи на должникот и за работите што се потребни за зачувување и заштита на имотот на должникот за да се спречи настапување на штета над средствата на должникот;
- 8) да преземе мерки за наплата на побарувањата на должникот и да ги впаричи со внимание на добар трговец предметите и правата што влегуваат во стечајната маса;
- 9) совесно да го води натамошното работење на должникот доколку тоа продолжува;
- 10) да ги користи ресурсите и своите овластувања со еднаква грижа за имотните интереси на сите доверители од стечајната маса;
- 11) кон стечајната маса да изразува неподелена грижа, совесност и одговорност за интересите на доверителите на стечајната маса, како и кон сите други страни кои се заинтересирани за стечајната маса;
- 12) својата позиција да ја користи единствено во полза на стечајната маса и да оневозможи остварување на било каква корист за себе или за друг;
- 13) да предложи план за распределба на средствата од стечајната маса на доверителите по одобрение од стечајниот судија и да го изврши;
- 14) да достави до одборот на доверителите завршна сметка и завршен извештај;
- 15) да извршува натамошни исплати на доверителите;
- 16) да го извести надлежниот регистар за отворената стечајна постапка во случаите предвидени со овој закон;
- 17) да ја ажурира работата окулу одбирањето и евидентирањето на архивската граѓа и нејзино предавање на надлежниот архив и да обезбеди средства во пресметката на трошоците на стечајната постапка заради средување на архивската граѓа, доколку не е средена во согласност со прописите за архивското работење за што да го известува и е должен да побара мислење од Државниот архив на Република Македонија во поглед на исполнувањето на должностите од оваа точка;
- 18) да поднесе предлог до соодветните органи на државната управа или до правосудните органи во странство, како официјален овластен застапник на стечајната маса на стечајниот должник, со кој бара заплenuвање, одземање, заштита или враќање на имотот на стечајниот должник кој се наоѓа во странство;

- 19) да ја прибави документацијата потребана за да се изврши упис во јавните книги врз основа на што се стекнува со право на недвижност;
 - 20) со одобрение на стечајниот судија, а на товар на стечајната маса, да го осигура имотот во целина или делумно, ако е тоа потребно заради заштита на имотот на стечајниот должник;
 - 21) да вработува лица со одобрение на стечајниот судија и да врши контрола на нивната работа и
 - 22) да врши и други работи согласно со овој закон.
- (2) Стечајниот управник е должен да поднесува месечен писмен извештај за текот на стечајната постапка и за состојбата на стечајната маса кој содржи:
- 1) список на имотот кој е продаден, пренесен или на друг начин отуѓен;
 - 2) список на готовински прилив и одлив извршен во текот на предходниот месец;
 - 3) почетната и крајната финансиска состојба на стечајниот должник;
 - 4) список на работите кои ги извршил во текот на предходниот месец;
 - 5) список на ангажираните лица со назначување на стручните лица и износите кои им се исплатени, како и
 - 6) податоци за други прашања за кои добил задолженија од стечајниот судија, односно одборот на доверители.
- (3) Месечниот извештај се подготвува на образец според професионалните стандарди.
- (4) Месечниот извештај се доставува до стечајниот судија и до одборот или собранието на доверителите.
- (5) Стечајниот управник ги внесува сите промени и одлуки донесени од органите на стечајната постапка во регистерот за Е-стечај кој се води во Централниот регистер. Министерот за економија ќе ја пропише формата, содржината и начинот на водење на регистерот за Е-стечај.

Член 36

- (1) Стечајниот судија може, по службена должност или на барање на одборот или собранието на доверители, да го разреши стечајниот управник ако утврди дека:
- 1) не ги исполнува своите обврски;
 - 2) не ги почитува роковите утврдени со овој закон;
 - 3) постапува пристрасно во однос на одделни (посебни) доверители;
 - 4) не направил задоволителен напредок во впаричување на имотот кој влегува во стечајната маса и по истекот на 90 дена од денот на донесување на одлуката за впаричување, освен ако одолжувањето е под негова контрола;
 - 5) не направил задоволителен напредок и по истекот од 6 месеци од денот на отворањето на стечајната постапка, освен ако оддолжувањето не е под негова контрола;
 - 6) не поднел предлог за заклучување на стечајната постапка и по истекот на 18 месеци од денот на отворањето на стечајната постапка, односно од денот на неговото именување за стечаен управник;
 - 7) не поднел извештај за впаричувањето, како и за текот на стечајната постапка;

- 8) не го осигурал имотот во случај на настапување на штета според инструкциите и по две предупредувања од стечајниот судија или одборот на доверители;
 - 9) не барал согласност или не шпосапил по добиената согласност во сите обие случаи кога со овој закон е предвидена задолжителна согласност од одборот на доверитељи;
 - 10) работи спротивно на интересите на доверителите или на стечајниот должник;
 - 11) доколку со правосилна пресуда е осуден за кривично дело кое го прави неподобен за стечаен управник се додека траат последиците од пресудата и
 - 12) во други случаи определени со овој закон.
- (2) Предлог за разрешување на стечаен управник може да поднесе доверител кој има најмалку 5% од вкупно утврдените побарувања. Предлогот мора да биде образложен.
 - (3) Стечајниот судија пред да донесе одлука за разрешување на стечајниот управник ќе го повика да го сослуша со известување на огласната табла на судот. Ако стечајниот управник не се јави на денот определен за сослушување, стечајниот судија ќе ја донесе одлуката без сослушување на стечајниот управник.
 - (4) Стечајниот управник нема право на жалба против решението со кое се разрешува.
 - (5) Стечајниот управник се разрешува од должноста и на негово барање. Против решението за одбивање на барањето за разрешување стечајниот управник има право на жалба до стечајниот совет во рок од осум дена од приемот на решението.
 - (6) Стечајниот судија на предлог на одборот на доверители именува стечаен управник на местото на разрешениот стечаен управник.

Член 51

- (1) Стечајната постапка се поведува на предлог на доверителот, должникот или друго лице овластено со закон (во натамошниот текст:предлагач) кога се исполнети условите определени со овој закон.
- (2) Доверителот е овластен да поднесе предлог за отворање на стечајна постапка ако на судот му поднесе докази дека се исполнети условите утврдени со овој закон за отворање на стечајна постапка согласно со членот 5 од овој закон.
- (3) Предлог за отворање на стечајна постапка над имотот на должникот-правно лице, во име на должникот може да поднесе секое лице овластено за застапување на правното лице по закон, како и секој ликвидатор.
- (4) Ако предлогот за отворање на стечајна постапка од ставот (3) на овој член не е поднесен од страна на сите лица овластени за застапување на правното лице според законот или ликвидатори , предлогот ќе биде дозволен само ако подносителот на предлогот го направи веројатно постоењето на некоја од причините за стечај. Стечајниот судија, во тој случај, може да ги сослуша другите лица овластени за застапување на правното лице или ликвидатори.
- (5) Ако предлогот за отворање на стечајната постапка се однесува на јавно трговско друштво, командитно друштво или на командитно друштво со акции, во кои ниту еден неограничено одговорен содружник не е физичко лице, ставот (3) од овој член соодветно се применува на одборот на директори, управниот или надзорниот одбор, на управителите,

неограничено одговорнитесодружници или ликвидатори, на оние неограничено одговорни содружници (правни лица) што се овластени за застапување на должникот.

- (6) Одредбата од ставот (5) на овој член соодветно се применува и кога и по поднесување на предлогот за отворање на стечајната постапка групирањето на правните лица продолжило да постои на некој друг сличен начин.
- (7) Должникот –поединец лично поднесува предлог за отворање на стечајна постапка над својот имот.
- (8) Лицата и органите овластени за управување, застапување и надзор на трговските друштва и други правни лица ќе бидат лично, солидарно и неограничено одговорни за штетите што ги предизвикале на доверителите на трговското друштво или друго правно лице – должник, ако не поднеле предлог за отворање на стечајна постапка, иако знаеле или морале да знаат за презадолженоста на трговското друштво или друго правно лице. Имотната одговорност за штети на лицата и органите не ја исклучува и не влијае врз можната казнена (кривична) одговорност на тие лица.
- (9) Органите на должникот овластени за неговото застапување според закон се должни да поднесат предлог за отворање на стечајна постапка најдоцна во рок од 21 ден од денот на настанување на причините за отворање на стечајната постапка. Заедно со предлогот за отворање на стечајна постапка должникот ќе приложи:
 - 1) потврда од банката која го извршува платниот промет за должникот за состојбата на средствата на сметката и за ненамирените побарувања кои треба да бидат исплатени од сметката.

Член 292

- (1) Стечајните управници задолжително за секоја година плаќаат годишна членарина во износ од една просечна плата исплатена во Републиката, а друштвото стечаен управник три просечни плати исплатени во Републиката во предходната година.
- (2) Ако средствата од ставот (1) на овој член не се доволни да ги покријат трошоците за работа на Комората според истиот сооднос Собранието може да ја измени висината на плаќањето.
- (3) Комората остварува приходи и од донации и од други извори со кои не се нарушува самостојноста и чесноста на вршењето на работите на стечаен управник и на професионалната етика.
- (4) Примањето на донации го одобрува Управниот одбор.

Член 355

- (1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност надлежниот суд ќе му изрече за прекршок на должникот – правно лице доколку:
 - 1) преземе некое правно дејство или работа што не спаѓа во редовното работење, без претходно одобрение на назначениот повереник, или преземе правни дејства или работи што спаѓаат во редовното работење,, ако повереникот се спротивставил на преземањето на тоа правно дејство или работа (член 260 став (1));

- 2) без претходно одобрение на одборот на доверители преземе правно дејство или работа што ика посебно значење за стечајната постапка (член 261) и
 - 3) ако не поднесе предлог за отворање на стечајна постапка во рок од 21 ден од елот на настанувањето на услови за отворање на стечајна постапка (член 51 став (9)).
- (2) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице на должникот – правно лице за дејствијата од ставот (1) на овој член.
 - (3) Покрај глобата од ставот (2) на овој член, на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече прекршочна санкција забрана на вршење одговорни работи и задачи во траење од три месеца до една година.

Член 356

- (1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност надлежниот суд ќе му изрече за прекршок на трговец – поединец доколку:
 - 1) Не ги извршува обврските определени со членот 278 став (1) од овој закон и
 - 2) Не ги стави на располагање сите податоци и документи во врска со исполнувањето на неговите обврски и на барање на доверителите не ја потврди вердостојноста и сеопфатноста на своите изјави со давање посебна изјава на записник, согласно со членот 279 став (2) од овој закон.
- (2) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице на должникот трговец – поединец за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Член 357

Глоба од 1.000 до 3.000 евра во денарска противвредност надлежниот суд ќе му изрече за прекршок на стечајниот управник кој нема да внесува или неажурно ќе внесува и доставува потребни податоци од член 34 став (5) од овој закон.